

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 18, 2013

Nummer 18, 2013

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:488](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:497](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:493](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:492](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:487](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:486](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:496](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:494](#) 27-08-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:495](#) 27-08-2013

RECHTSPRAAK

Bij noch krachtens de wet is voorzien in de mogelijkheid om de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen te ontzeggen bij overtreding van artikel 107 lid 1 WVV 1994 (vgl. ECLI:NL:HR:2011:BP4474).

Het middel klaagt over de door het Hof opgelegde ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen.

De Hoge Raad overweegt: Het Hof heeft de verdachte ter zake van onder 1 ‘overtreding van art 8, derde lid, onderdeel a van de Wegenverkeerswet 1994’ en 2 ‘overtreding van art. 107, eerste lid, WVV 1994’ onder meer de bevoegdheid ontzegd motorrijtuigen te besturen voor de duur van zes maanden, waarvan vier voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

Dusdoende heeft het Hof miskend dat bij noch krachtens de wet is voorzien in de mogelijkheid om de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen te ontzeggen bij overtreding van artikel 107 lid 1 WVV 1994 (vgl. HR 12 april 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP4474).

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:497

Zaaknummer: 11/03078

Wetsartikelen: 107 lid 1 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Met zijn oordeel heeft het hof miskend dat het Besluit niet op een fotoconfrontatie als de onderhavige ziet (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BK6146, NJ 2010, 105). Daarover klaagt het middel terecht.

Het middel klaagt over de door het hof gegeven vrijspraak.

Het hof heeft de verdachte van het tenlastegelegde vrijgesproken. Het heeft daartoe onder meer het volgende overwogen:

‘Het hof is van oordeel dat het resultaat van de door verbalisant [verbalisant] uitgevoerde fotoconfrontatie dient te worden uitgesloten van het bewijs. Het hof overweegt daartoe als volgt.

Op grond van het proces-verbaal verslag van fotoconfrontatie met slachtoffer [betrokkene 2] van 14 juli 2009, de aanvullende processen-verbaal van bevindingen van verbalisant [verbalisant] van respectievelijk 12 augustus 2011 en 18 augustus 2011 en de ter terechtzitting in hoger beroep van 14 december 2011 afgelegde verklaring van getuige [verbalisant], stelt het hof vast dat de fotoconfrontatie op essentiële onderdelen niet heeft plaatsgevonden conform het bepaalde in het Besluit Toepassing Maatregelen in het Belang van het Onderzoek; zo is feitelijk volstaan met het tonen van slechts één foto, heeft [verbalisant], die de confrontatie heeft uitgevoerd, zelf een foto van de verdachte aan de – door de computer gemaakte – selectie toegevoegd en had [verbalisant] tijdens de confrontatie ook zelf een scherm voor zich staan waarop hij de gepresenteerde foto’s kon zien. Aldus zijn de krachtens de wet gestelde waarborgen ter verkrijging van een doorgaans betrouwbaar onderzoeksresultaat niet in acht genomen, zodat het verkregen resultaat in de onderhavige zaak – de herkenning van verdachte als mededader door de getuige [betrokkene 2] – niet als betrouwbaar kan worden aangemerkt. De omstandigheid dat deze getuige zeer heftig en stellig reageerde op de – enige – gepresenteerde foto, die de door [verbalisant] toegevoegde foto van verdachte bleek te zijn brengt hier geen verandering in, evenmin als de omstandigheid dat [verbalisant] heeft verklaard dat zijn aandacht, conform de instructie, tijdens het daadwerkelijk tonen van de foto’s uitging naar de reactie van de getuige [betrokkene 2] en niet naar het fotokijkstation dat

hij slechts, zoals hij ter terechtzitting van 14 december 2011 toelichtte, vanuit een ooghoek kon zien.

Het hof ziet geen enkele aanleiding rekening te houden met enige vorm van bewuste beïnvloeding van de getuige [betrokkene 2] door de verbalisant [verbalisant]. Gelet op het bovenstaande moet het resultaat van de door hem uitgevoerde fotoconfrontatie evenwel reeds van het bewijs worden uitgesloten, nu de betrouwbaarheid van dit resultaat, gelet op de wijze waarop het is verkregen, als onvoldoende moet worden aangemerkt.'

De Hoge Raad overweegt: Het Hof heeft geoordeeld dat de uitgevoerde fotoconfrontatie niet als betrouwbaar kan worden aangemerkt nu 'krachtens de wet gestelde waarborgen ter verkrijging van een doorgaans betrouwbaar onderzoeksresultaat' niet in acht zijn genomen. Aan dat oordeel heeft het hof ten grondslag gelegd dat het Besluit op essentiële onderdelen niet is nageleefd. Met zijn oordeel heeft het hof evenwel miskend dat het Besluit niet op een fotoconfrontatie als de onderhavige ziet (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BK6146, NJ 2010, 105). Daarover klaagt het middel terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan

---

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:487

Zaaknummer: 12/00421

Wetsartikelen: 61a lid 3 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening geurproef. De aanvraag is ongegrond en moet worden afgewezen, omdat het onder 1 en 2 bewezenverklarde ook zonder het resultaat van de geurindicatieproef uit het beschikbare bewijsmateriaal kon worden afgeleid.

De aanvraag berust op de stelling dat de zaak van de aanvrager destijds niet zou hebben geleid tot een veroordeling indien de rechter bekend zou zijn geweest met de omstandigheid dat sprake is van gerede twijfel aan de betrouwbaarheid en de wijze van uitvoering van een in deze zaak uitgevoerde geuridentificatieproef.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat – ware dit gegeven bekend geweest – het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot ontslag van alle rechtsvervolgning, hetzij tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot toepassing van een minder zware strafbepaling.

Ingeval het resultaat van een onregelmatige geuridentificatieproef voor het bewijs van het desbetreffende tenlastegelegde feit is gebezigd en het niet aannemelijk is dat zonder deze uitkomst van de geuridentificatieproef de feitenrechter op grond van het beschikbare bewijsmateriaal tot een bewezenverklaring zou zijn gekomen, levert dat een ernstig vermoeden op dat de rechter de aanvrager terzake zou hebben vrijgesproken. In dat geval is sprake van een beroep op een gegeven als hiervoor onder 5.2 vermeld.

De Hoge Raad overweegt: De politierechter heeft volstaan met een aantekening van de uitspraak als bedoeld in artikel 378a lid 1 Sv. Uit de stukken van het dossier waarover de Hoge Raad de beschikking heeft, kan ten aanzien van het bewijs van de tenlastegelegde feiten worden afgeleid hetgeen de procureur-generaal dienaangaande in zijn conclusie onder 5 heeft weergegeven.

Dat bewijs omvat (samengevat weergegeven):

(i) een aangifte van [betrokkene 1], inhoudende dat op 1 december 2003 tussen 22:00 uur en 22:30 uur uit zijn woning gelegen aan de [a-straat 1] in Nijmegen een digitale camera en autosleutels zijn weggenomen, alsook de bij die sleutels behorende personenauto;

(ii) de verklaringen van de medeverdachte [medeverdachte], inhoudende dat hij op 1 december 2003 tussen 21:00 uur en 22:00 uur samen met de aanvrager naar Brakkenstein is gegaan, dat hij uit de bovengenoemde woning de digitale camera en de autosleutels heeft weggenomen terwijl de aanvrager op de uitkijk stond, dat hij en de aanvrager de personenauto vervolgens hebben weggenomen, dat zij met de auto van Brakkenstein naar Hatert zijn gereden, dat de aanvrager in Hatert in de Nijenrodestraat is uitgestapt, dat de medeverdachte daarna alleen naar het grasveld aan de Thorbeckestraat is gereden waar hij met de auto heeft gecrost en de auto vervolgens op de zijkant is gekanteld;

(iii) de verklaringen van de [betrokkene 2] en [betrokkene 3] die in samenhang en onderling verband bezien inhouden dat zij in de avond en nacht van 1 en 2 december 2003 samen met de aanvrager tussen 23.00 uur en 00.15 uur de hond uitlieten en toen in de Nijenrodestraat liepen, dat zij zagen dat de betreffende auto op het grasveld tussen de Thorbeckestraat en de Couwenbergstraat reed en dat zij zagen dat de auto op zijn zij was gekanteld en dat een persoon wegrende.

Nu het onder 1 en 2 bewezenverklaarde aldus ook zonder het resultaat van de geuridentificatieproef uit het beschikbare bewijsmateriaal kan worden afgeleid, doet zich niet het hiervoor onder 5.3 bedoelde geval voor, zodat geen sprake is van een ernstig vermoeden dat de politierechter de aanvrager van die feiten zou hebben vrijgesproken. De aanvraag is dus ongegrond en moet worden afgewezen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:492

Zaaknummer: 11/00201 Hs

Wetsartikelen: 457 lid 1 sub c Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft kennelijk zijn oordeel dat adres X het GBA-adres van verdachte ten tijde van de betekening van de dagvaarding voor de terechtzitting in hoger beroep was, gebaseerd op de vermelding van dat adres in de ‘ID-staat SKDB’. Nu de vermelding van adres X in de ID-staat niet juist is, rijst het ernstige vermoeden dat ’s hofs oordeel dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend, op een onjuiste feitelijke grondslag berust.

Het middel komt op tegen het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend.

Het proces-verbaal van de terechtzitting van het hof van 16 december 2010 houdt in dat de verdachte niet is verschenen en dat de aanwezige raadsman heeft meegedeeld dat hij de verdachte ‘heden’ voorafgaand aan de zitting telefonisch heeft gesproken, dat de verdachte – die hem vertelde dat hij herstelde van een neusoperatie – toen pas op de hoogte was van de terechtzitting van heden, en dat de verdachte uitdrukkelijk de juistheid betwist van zijn adresgegevens die staan vermeld op het uittreksel van het GBA-register.

Bij de op de voet van artikel 434 lid 1 Sv aan de Hoge Raad gezonden stukken bevindt zich niet een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Kennelijk heeft het hof zijn oordeel dat het adres [a-straat 1] te [plaats] het adres is waarop de verdachte ten tijde van de betekening van de dagvaarding voor de terechtzitting in hoger beroep in de gemeentelijke basisadministratie was ingeschreven, gebaseerd op de vermelding van dat adres in de – in 2.2 onder (iii) weergegeven – ‘ID-staat SKDB’. Gelet op de inhoud van het – in 2.3 weergegeven – ‘Bewijs van opnemings in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens’ en in aanmerking genomen dat er geen reden is aan de betrouwbaarheid van dit document te twijfelen, is die vermelding in de ID-staat niet juist. Derhalve rijst het ernstige vermoeden dat het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend, op een onjuiste feitelijke grondslag berust. Het middel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de dagvaarding in hoger beroep om doelmatigheidsredenen nietig verklaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verklaart de dagvaarding in hoger beroep nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:495

Zaaknummer: 11/02784

Wetsartikelen: 434 lid 1 Sv

RECHTSPRAAK

Gelet op de overwegingen van de A-G stelt de Hoge Raad zich op het standpunt dat het aangevoerde geen novum behelst en dat de aanvraag ongegrond is. Deze conclusie strekt er dan ook toe dat de aanvraag zal worden afgewezen.

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. In de aanvraag wordt daartoe aangevoerd dat de thans door de aanvrager overgelegde nieuwe getuigenverklaringen het ernstige vermoeden wekken dat wanneer de feitenrechter met de inhoud van die verklaringen bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid tot een vrijspraak, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot een toepassing van een minder zware strafbepaling.

De Hoge Raad overweegt: Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c 457 Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot een toepassing van een minder zware strafbepaling.

Op de door de A-G in zijn conclusie vermelde gronden kan het in de aanvraag aangevoerde niet worden aangemerkt als een gegeven als hiervoor bedoeld. De aanvraag is dus ongegrond en moet ingevolge artikel 470 Sv worden afgewezen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

De A-G concludeert: Bij de beoordeling van de aanvraag moet het volgende worden vooropgesteld. Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat – ware dit gegeven bekend geweest – het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot ontslag van alle

rechtsvervolgning, hetzij tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot toepassing van een minder zware strafbepaling (een zogenaamd novum).

Uit de gedingstukken maak ik op dat in de nacht van 7 augustus 2008 twee vechtpartijen hebben plaatsgevonden op het terrein van het Open Air muziekfestival te Vijlen waarbij aanvrager, [slachtoffer] en/of diens broer waren betrokken, namelijk een gevecht beneden in de zogenaamde 'Koel' waarop de bewezenverklaring het oog heeft en even later een tweede gevecht op de parkeerplaats boven op een talud tussen aanvrager en de broer van [slachtoffer]. Het komt mij voor dat de verklaring van [betrokkene 4] betrekking heeft op het tweede gevecht en dus niets zegt over het gebeuren waarvoor aanvrager is veroordeeld.

Daarnaast lees ik in de tot de gedingstukken behorende verklaring van getuige [betrokkene 7], de vriend van [betrokkene 5], van 22 augustus 2008 dat hij terwijl het eerste gevecht nog gaande was reeds samen met [betrokkene 5], die volgens [betrokkene 7] bang was en hem vasthield, het feestterrein heeft verlaten. Ik kan mij daardoor niet aan de indruk onttrekken dat [betrokkene 5] niet het volledige verloop van de vechtpartij heeft kunnen waarnemen, hetgeen het niet verwonderlijk maakt dat zij thans (overigens meerdere jaren na het gebeuren) verklaart dat zij niet heeft gezien dat aanvrager [slachtoffer] in het gezicht heeft getrapt.

Ten aanzien van de verklaring van Kerris merk ik op dat blijkens de gedingstukken [betrokkene 8] en genoemde [betrokkene 7] op 12 respectievelijk 22 augustus 2008 hebben verklaard dat [betrokkene 3] wel degelijk getuige was van het voorval in 'De Koel' en direct heeft gezien wat er is gebeurd. Het hof heeft bovendien reeds in het kader van de betrouwbaarheid van de tot het bewijs gebezigde getuigenverklaringen, waaronder die van [betrokkene 3], expliciet geoordeeld dat deze in grote lijnen bij elkaar aansluiten en elkaar op allerlei details ondersteunen, hetgeen erop duidt dat [betrokkene 3] met eigen ogen moet hebben waargenomen wat zich tijdens het eerste gevecht tussen aanvrager en [slachtoffer] heeft afgespeeld. Maar zelfs indien naar aanleiding van de verklaring van [betrokkene 2] zou moeten worden getwijfeld aan het waarheidsgehalte van de tot het bewijs gebezigde verklaring van [betrokkene 3], dan nog doet dit niets af aan de bewezenverklaring aangezien die naar mijn oordeel afdoende op de overige door het hof gebezigde bewijsmiddelen steunt.

Ook de verklaringen van [betrokkene 1] en [betrokkene 6] ten slotte kunnen geen afbreuk doen aan de door het hof gebezigde bewijsconstructie, nu het feit dat zij, net als [betrokkene 5], meerdere jaren na het gebeuren hebben verklaard dat zij 'niet hebben gezien' dat [slachtoffer] door aanvrager in het gezicht is getrapt niet zonder meer betekent dat dit niet is voorgevallen. Bovendien verschillen de verklaringen van [betrokkene 1] en [betrokkene 6] naar de kern genomen niet van hetgeen aanvrager ter terechtzitting in hoger beroep al heeft

aangevoerd en kan van de door hen gereleveerde omstandigheden daardoor niet worden gezegd dat deze het hof niet bekend waren. Tot slot wijs ik nog op de in het Duits gestelde verklaring van een medicus uit Aken die verklaart dat aanvrager van 7 augustus 2008 tot 11 augustus 2008 in het ziekenhuis is opgenomen geweest met verschillende fracturen in het gezicht, welke kwetsuren wijzen op het aanwenden van zwaar geweld jegens deze persoon en wel in diens gezicht. Dat ondersteunt de verklaring van [slachtoffer], door het hof als bewijsmiddel 1 gebezigd voor het bewijs, waarin deze [slachtoffer] vertelt over de verwondingen die hij heeft opgelopen op 7 augustus 2008. Gelet op het vorenstaande stel ik mij op het standpunt dat het aangevoerde geen novum behelst en dat de aanvraag ongegrond is. Deze conclusie strekt er dan ook toe dat de aanvraag zal worden afgewezen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:488

Zaaknummer: 12/02488 H

Wetsartikelen: 457 lid 1 aanhef en onder c Sv

RECHTSPRAAK

In casu is de in artikel 431 lid 1 eerste volzin Sv voorgeschreven termijn van 10 dagen niet in acht genomen. Nu de stukken van het geding iets inhouden waaruit zou kunnen volgen dat de verkorting van de termijn heeft plaatsgevonden met toestemming van verdachte of dat zich een van de in artikel 590 lid 3 Sv genoemde omstandigheden heeft voorgedaan, en blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting verdachte daar niet is verschenen, had het hof het onderzoek ter terechtzitting op grond van artikel 590 lid 3 Sv dienen te schorsen.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 590 lid 3 Sv het onderzoek ter terechtzitting niet heeft geschorst, maar het onderzoek heeft voortgezet nadat verstek tegen de verdachte was verleend.

Voor de inhoud van de stukken van het geding wordt verwezen naar hetgeen is weergegeven in de conclusie van de A-G in 4.2.

Ingevolge artikel 588a lid 1 Sv wordt een afschrift van de dagvaarding of oproeping van de verdachte om op de terechtzitting te verschijnen toegezonden aan een in die bepaling genoemd adres waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden. Daarbij dient, zoals in artikel 588a lid 4 Sv is bepaald, de voor de dagvaarding of oproeping geldende termijn in acht te worden genomen. Indien aan deze verzendplicht niet of niet tijdig is voldaan, beveelt de rechter op de voet van artikel 590 lid 3 Sv de schorsing van het onderzoek ter terechtzitting tenzij zich een van de in dat artikellid genoemde omstandigheden voordoet.

Uit de stukken van het geding blijkt dat op 15 juni 2011 een afschrift van de oproeping om te verschijnen op de terechtzitting van het hof van 20 juni 2011 is toegezonden aan het door de verdachte bij zijn eerste verhoor op 11 augustus 2009 opgegeven postadres, dat moet worden aangemerkt als een adres als bedoeld in artikel 588a lid 1 aanhef onder a Sv. De in artikel 413 lid 1 eerste volzin Sv – ook voor behandeling in hoger beroep door een enkelvoudige kamer van het hof als bedoeld in artikel 411 lid 2 Sv – voorgeschreven termijn van tien dagen is

daarbij evenwel niet in acht genomen.

Nu de stukken van het geding niets inhouden waaruit zou kunnen volgen dat de verkorting van de termijn heeft plaatsgevonden met toestemming van de verdachte of dat zich een van de in artikel 590 lid 3 Sv genoemde omstandigheden heeft voorgedaan, en blijkens het procesverbaal van de terechtzitting de verdachte daar niet is verschenen, had het hof het onderzoek ter terechtzitting op grond van artikel 590 lid 3 Sv dienen te schorsen. Het hof heeft het onderzoek ter terechtzitting echter voortgezet nadat verstek tegen de niet verschenen verdachte was verleend. Dit verzuim strijdt zozeer met een behoorlijke procesorde dat het nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gegeven uitspraak oplevert. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:496

Zaaknummer: 11/03033

Wetsartikelen: 411 lid 2 Sv, 413 lid 1 Sv, 588a lid 1 en 4 Sv en 590 lid 3 Sv

RECHTSPRAAK

Van door een ‘feitelijkheid dwingen tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam’ als bedoeld in artikel 242 Sr kan slechts sprake zijn indien verdachte door die feitelijkheid opzettelijk heeft veroorzaakt dat het slachtoffer die handelingen tegen zijn/haar wil heeft ondergaan. Van door een feitelijkheid dwingen kan sprake zijn indien verdachte opzettelijk een zodanige psychische druk heeft uitgeoefend of het slachtoffer in een zodanige afhankelijkheidssituatie heeft gebracht dat het slachtoffer zich daardoor naar redelijke verwachting niet tegen die handelingen heeft kunnen verzetten, of dat verdachte het slachtoffer heeft gebracht in een zodanige door hem veroorzaakte (bedreigende) situatie dat het slachtoffer zich naar redelijke verwachting niet aan die handelingen heeft kunnen onttrekken.

Het hof acht de in de tenlastelegging beschreven feitelijkheden wettig en overtuigend bewezen. Ook voor zover deze feitelijkheden plaatsvonden voorafgaand aan de tenlastegelegde periode hebben zij bijgedragen aan de in de tenlastegelegde periode aanwezige dwangsituatie. Door te handelen zoals verdachte heeft gehandeld, ook vóór de tenlastegelegde periode heeft hij minst genomen de aanmerkelijke kans aanvaard dat de seks die hij had met [slachtoffer] tegen haar wil geschiedde. Ook als zij door het jarenlange misbruik in die periode misschien niet steeds in staat was haar wil op een voor verdachte begrijpelijke manier te uiten. Dat dit laatste bepaald een opgave voor [slachtoffer] is geweest kan blijken uit de navolgende passage uit haar verklaring over het einde van de seksuele contacten. Het gaat over een ‘struggle’ op de slaapkamer. [slachtoffer] verweert zich: ‘Misschien zou er wel meer fysiek contact gekomen zijn als ik minder weerstand had geboden, maar ik was inmiddels zo ver dat ik tegen hem in durfde te gaan. Voor mijn gevoel had ik een hele dappere strijd tegen hem gestreden...’

Namens verdachte is nog aangevoerd dat, zakelijk weergegeven, het christelijk geloof geen

feitelijkheid kan opleveren in de zin van artikel 242 van het Wetboek van Strafrecht. Voorwaardelijk is verzocht een godsdienstkundige hierover te laten rapporteren. Het hof zal dit verzoek afwijzen omdat de noodzaak ontbreekt. Naar het oordeel van het hof is een theologische visie op het geloof niet van belang voor de beoordeling van welke in deze strafzaak te nemen beslissing dan ook. Van belang is de invulling die verdachte daaraan gaf in zijn contact met de veel jongere [slachtoffer].

Het hof heeft naar aanleiding van het onderzoek ter terechtzitting op basis van wettige bewijsmiddelen de overtuiging gekregen dat verdachte [slachtoffer] in de tenlastegelegde periode meermalen heeft verkracht.

Het voorgestelde eerste middel: Het middel bevat in de eerste plaats de klacht dat het Hof ten onrechte heeft geoordeeld dat het bewezenverklaarde inspelen op de devotie of godvruchtigheid een ‘andere feitelijkheid’ in de zin van artikel 242 Sr oplevert. Voorts wordt geklaagd dat het hof de bewezenverklaring ontoereikend heeft gemotiveerd, omdat uit de gebezigde bewijsmiddelen niet zonder meer kan volgen dat het slachtoffer door de bewezenverklaarde feitelijkheden is gedwongen tot het ondergaan van de door de verdachte gepleegde handelingen.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van door een ‘feitelijkheid dwingen tot het ondergaan van handelingen die bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam’ van het slachtoffer als bedoeld in artikel 242 Sr – waarop de tenlastelegging is toegesneden – slechts sprake kan zijn indien de verdachte door die feitelijkheid opzettelijk heeft veroorzaakt dat het slachtoffer die handelingen tegen zijn/haar wil heeft ondergaan.

Van door een feitelijkheid dwingen als hiervoor bedoeld kan sprake zijn indien de verdachte opzettelijk een zodanige psychische druk heeft uitgeoefend of het slachtoffer in een zodanige afhankelijkheidssituatie heeft gebracht dat het slachtoffer zich daardoor naar redelijke verwachting niet tegen die handelingen heeft kunnen verzetten, of dat de verdachte het slachtoffer heeft gebracht in een zodanige door hem veroorzaakte (bedreigende) situatie dat het slachtoffer zich naar redelijke verwachting niet aan die handelingen heeft kunnen onttrekken. Of zulk een dwang zich heeft voorgedaan, laat zich niet in het algemeen beantwoorden, maar hangt af van de concrete omstandigheden van het geval.

Het hof heeft blijkens zijn bewijsvoering onder meer het volgende, zakelijk weergegeven, vastgesteld. De verdachte heeft het latere slachtoffer in 1987 leren kennen toen zij met haar moeder op bedevaartsreis naar Lourdes was. De seksuele handelingen van de verdachte begonnen in december 1987; het slachtoffer was toen twaalf jaar oud. Nadien gingen deze handelingen steeds verder. De verdachte wakkerde het geloof bij het van huis uit religieus

opgevoede slachtoffer aan en liet haar geloven dat het seksueel contact de wil van God was. Het slachtoffer was ten tijde van de tenlastegelegde feiten minderjarig en 23 jaar jonger dan de verdachte. Zij heeft fysiek en mondeling weerstand trachten te bieden tegen de seksuele handelingen van de verdachte, maar deed wat de verdachte wilde of van haar verwachtte door de wijze waarop zij door de verdachte was geïndoctrineerd, door de intensiteit waarmee de verdachte de dingen zei en door de bangmakerij voor het geloof, welk geloof door de verdachte door de invulling die hij eraan heeft gegeven als machtsmiddel werd ingezet.

Het hof heeft op grond daarvan geoordeeld dat in de gegeven omstandigheden de verdachte een psychisch en uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht had op het slachtoffer en (meermalen) heeft ingespeeld op haar devotie of godvruchtigheid, hetgeen een zodanige psychische druk opleverde dat het voor het slachtoffer zo moeilijk was om zich aan de bewezenverklaarde handelingen te onttrekken, dat sprake was van door de verdachte uitgeoefende dwang. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent het begrip 'een andere feitelijkheid' als bedoeld in artikel 242 Sr. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk en behoefde, mede gelet op hetgeen in hoger beroep ten verwere is aangevoerd, geen nadere motivering. Het middel faalt.

Het voorgestelde tweede middel: Het middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans onbegrijpelijk gemotiveerd heeft geoordeeld dat voor het bewijs van de in de tenlastegelegde periode uitgeoefende dwang mede redengevend zijn feitelijkheden die hebben plaatsgevonden voorafgaand aan die periode, nu die feitelijkheden ingevolge artikel 70 (oud) Sr zijn verjaard en uit de gebezigde bewijsvoering niet kan volgen dat de verdachte heeft moeten voorzien dat zijn religieus getinte opmerkingen in een later stadium de wil van het slachtoffer zodanig zouden beïnvloeden dat sprake was van seks tegen haar wil.

Het hof heeft geoordeeld dat feiten en omstandigheden die voorafgaand aan de tenlastegelegde periode hebben plaatsgevonden, hebben bijgedragen aan de in de tenlastegelegde periode aanwezige dwangsituatie en dat de verdachte door te handelen zoals hij heeft gehandeld, ook vóór de tenlastegelegde periode, minst genomen de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat de seks die hij met het slachtoffer had tegen haar wil geschiedde.

Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Het middel miskent immers dat de regels van vervolgingsverjaring geen betrekking hebben op afzonderlijke delictsbestanddelen, terwijl het hof aan de tenlastegelegde periode voorafgaande feiten en omstandigheden heeft kunnen en mogen betrekken bij het bewijs van het tenlastegelegde. Het middel faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de

opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze negen maanden en twee weken beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:494

Zaaknummer: 11/02203

Wetsartikelen: 242 Sr

RECHTSPRAAK

Door toepassing te geven aan artikel 57 Sr heeft het hof kennelijk geoordeeld dat er (in ieder geval voor een deel van het gooien en slaan) onderscheid is te maken tussen de geweldshandelingen tegen de agenten en de geweldshandelingen tegen de paarden. Dat is een feitelijk oordeel en het is niet onbegrijpelijk. Voor nadere toetsing van dat oordeel is in cassatie geen ruimte. Het middel faalt derhalve.

Het Hof heeft in hoger beroep – met vernietiging van een vonnis van de Politierechter in de Rechtbank 's-Hertogenbosch van 10 februari 2010 – de verdachte ter zake van ‘openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen en goederen’ veroordeeld tot een werkstraf van 60 uren, subsidiair 30 dagen hechtenis.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte het bewezenverklaarde als twee verschillende strafbare feiten heeft gekwalificeerd.

Door de verbeterde lezing door de Hoge Raad van de kwalificatie als hiervoor onder 1 vermeld mist het middel feitelijke grondslag, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:486

Zaaknummer: 12/03860

Wetsartikelen: 57 Sr

RECHTSPRAAK

De in artikel 14e Sr vervatte regeling voorziet in de mogelijkheid te bevelen dat de op grond van artikel 14c Sr gestelde voorwaarden en het op grond van artikel 14d Sr uit te oefenen toezicht dadelijk uitvoerbaar zijn. De invoering van deze regeling kan dus niet worden aangemerkt als een wijziging van wetgeving ten aanzien van de strafbaarstelling of de strafbedreiging. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat toepassing van artikel 14e Sr als zodanig geen wijziging brengt in de aard en de maximale duur van de mogelijk ten uitvoer te leggen straf, kan niet worden gezegd dat een onmiddellijke toepassing van deze bepaling in strijd is met het legaliteitsbeginsel dat is vervat in artikel 1 lid 1 Sr.

Het middel klaagt dat het Hof ten onrechte heeft geoordeeld dat artikel 14e Sr in het onderhavige geval buiten toepassing moet blijven wegens strijd met het legaliteitsbeginsel dat is vervat in artikel 1 lid 1 Sr.

De in artikel 14e Sr vervatte regeling voorziet in de mogelijkheid te bevelen dat de op grond van artikel 14c Sr gestelde voorwaarden en het op grond van artikel 14d Sr uit te oefenen toezicht dadelijk uitvoerbaar zijn. De invoering van deze regeling kan dus niet worden aangemerkt als een wijziging van wetgeving ten aanzien van de strafbaarstelling of de strafbedreiging. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat toepassing van artikel 14e Sr als zodanig geen wijziging brengt in de aard en de maximale duur van de mogelijk ten uitvoer te leggen straf, kan niet worden gezegd dat een onmiddellijke toepassing van deze bepaling in strijd is met het legaliteitsbeginsel dat is vervat in artikel 1 lid 1 Sr.

Het oordeel van het Hof dat een onmiddellijke toepassing van artikel 14e Sr in strijd is met het legaliteitsbeginsel, zoals vervat in artikel 1 lid 1 Sr, is dus onjuist. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de bestreden uitspraak.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-08-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:493

Zaaknummer: 13/03087 CW

Wetsartikelen: 14e Sr en 1 Sr